

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Viorica Josu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, precum și de Constantin Josu, reprezentat de avocatul Dorian Pînzaru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Viorica Josu împotriva Rodicăi Chiosa, intervenient accesoriu Vasile Țârdea privind revendicarea bunului imobil, demolarea construcției și încasarea cheltuielilor de judecată, precum și acțiunea reconvențională depusă de Rodica Chiosa împotriva Vioricăi Josu, Constantin Josu și Primăria s. Tătărești, intervenient accesoriu Vasile Țârdea privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-617/23
NR. PIGD 2-20150304-01-2ra-27042023)

Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 Cod de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

Judecătoria Strășeni, sediul central, jud. V. Negurița,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Malîi, V. Cotorobai, A. Braga

06 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursurilor declarate de Viorica Josu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, precum și de Constantin Josu, reprezentat de avocatul Dorian Pînzaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 noiembrie 2020, Viorica Josu reprezentată de avocatul Constantin Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Chiosa, intervenient accesoriu Vasile Țirdea privind revendicarea bunului, demolarea construcțiilor și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că Viorica Josu este proprietar al terenului cu nr. cadastral xxx, iar pârața Rodica Chiosa îi este vecină proprietar al terenului cu nr. cadastral xxx, de facto în casa dată locuind tatăl său, Vasile Țirdea.

3. A menționat că, de către vecini au fost efectuate lucrări de construcție aferente unei anexe gospodărești, aceasta fiind amplasată parțial pe terenul său. Totodată, a fost edificată o fântână pentru evacuarea apelor, iar de-a lungul peretelui a fost turnată o oarbă de protecție. Aceste aspecte au fost constatate prin procesul-verbal întocmit de către reprezentanții Primăriei Tătărești, care însă au refuzat aplicarea sancțiunilor contravenționale în temeiul art. 179 din Codul contravențional.

4. A reținut că a contractat serviciile unei întreprinderi specializate - Geo Info Sistem, care, în urma efectuării măsurărilor cadastrale, a constatat că vecinul a depășit limita de proprietate cu aproximativ 26 m.p., iar fântâna de acumulare a apelor uzate (haznaua), precum și oarba din beton sunt amplasate pe terenul aflat în proprietatea sa.

5. A solicitat revendicarea suprafeței de 26 m.p. din posesia pâraței Rodica Chiosa, cu obligarea acesteia la demolarea construcțiilor edificate – anexa gospodărească, fântâna de canalizare și oarba din beton armat, cu restabilirea hotarului conform limitelor prevăzute în actele de proprietate deținute de părți. Totodată, a cerut încasarea cheltuielilor de judecată în cuantum total de 9 139 lei.

6. La 11 mai 2021, Rodica Chiosa reprezentată de avocatul Sergiu Radu a depus o acțiune reconvențională către Viorica Josu, Primăria Tătărești, r-nul Strășeni și Constantin Josu, intervenient accesoriu Vasile Țirdea privind anularea dreptului de proprietate.

7. În motivarea acțiunii reconvenționale, a invocat că Viorica Josu este proprietar al terenului cu nr. cadastral xxx care a fost înregistrat în Registrul Bunurilor Imobile la 06 iulie 2020 în temeiul unui titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, care îl consideră ca fiind unul nul și ilegal.

8. A notat că, Rodica Chiosa a primit terenul indicat prin moștenire de la Elena Barcari în anul 2004, iar în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren se invocă că terenul i-ar fi fost atribuit în temeiul deciziei Primăriei Tătărești nr. 3 din 15 iunie 1993, fapt care nu corespunde realității ori până la 27 noiembrie 2003 posesor și titular al terenului în cauză era Barcari Elena.

9. A menționat că Rodica Chiosa a dobândit terenul în cauză prin moștenire de la Elena Barcari în anul 2004. Cu toate acestea, în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren se face referire la faptul că atribuirea acestuia s-ar fi realizat în temeiul Deciziei Primăriei Tătărești nr. 3 din 15 iunie 1993, afirmație care nu corespunde realității de fapt, întrucât până la data de 27 noiembrie 2003 posesor și titular al terenului în cauză era Elena Barcari.

10. A susținut că suprafața terenului indicată în titlul de proprietate – 0,1932 ha este mai mare decât cea menționată în certificatul de moștenitor, respectiv 0,19 ha, ceea ce denotă o majorare nejustificată cu 32 m.p. Totodată, a invocat existența unui conflict de interese, întrucât tatăl reclamantei, Constantin Josu, a semnat titlul de proprietate în favoarea fiicei sale, contribuind în mod arbitrar la modificarea suprafeței.

11. De asemenea, a subliniat că edificarea (sau repararea) construcției litigioase a avut loc cu mult timp anterior dobândirii și înregistrării dreptului de proprietate de către Viorica Josu, aceasta din urmă fiind înscrisă în Registrul bunurilor imobile abia la 06 iulie 2020. În consecință, a solicitat anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxx, eliberat pe numele Vioricăi Josu.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a respins ca fiind nefondată acțiunea inițială, precum și acțiunea reconvențională.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 15 aprilie 2022, Viorica Josu reprezentată de avocatul Constantin Crețu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 07 aprilie 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii înaintate de Viorica Josu.

14. La 06 mai 2022, Rodica Chiosa reprezentată de avocatul Sergiu Radu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din

07 aprilie 2022, solicitând casarea hotărârii emise și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise cerințele invocate în cererea reconvențională.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins ca neîntemeiate cererile de apel declarate, cu menținerea hotărârii din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

16. În motivarea soluției, instanța de apel a stabilit că proprietar al terenului cu nr. cadastral xxx a fost anterior Elena Barcari care a decedat la 27 noiembrie 2003, iar moștenitor al acesteia a devenit Viorica Josu în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr. 5683 din 14 decembrie 2004.

17. Instanța de apel a constatat că prin decizia Consiliului sat. Tătărești nr. 3 din 15 iunie 1993 a fost dispusă atribuirea terenurilor cetățenilor din comună în conformitate cu legislația, au fost eliberate titluri provizorii, dar din lipsa de surse financiare pentru a efectua măsurările corespunzătoare, cetățenilor nu le-au fost eliberate titluri de proprietate.

18. De asemenea, instanța de apel a reținut că în anul 2007, în cadrul programului guvernului de împrumut a cetățenilor și în urma măsurărilor masive au fost eliberate titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren Vioricăi Josu în temeiul deciziei Consiliului Tătărești nr. 3 din 15 iunie 1993.

19. Instanța de apel a stabilit că Rodica Chiosa este proprietar al terenului cu nr. cadastral xxx cu suprafața de 0,2739 ha și a construcțiilor de pe acesta, casa de locuit și construcții accesorii, în temeiul unui contract de donație.

20. Din înscrisurile prezente la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că Rodica Chiosa și Viorica Josu sunt vecini, având hotar comun la loturile aferente construcțiilor.

21. Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată reclamanta/apelant, Viorica Josu a evocat încălcarea dreptului de proprietate, prin construirea zonei orbe, a fântânii de canalizare și a unei secțiuni de perete a casei care depășește hotarul.

22. Prin procesul verbal din 30 iulie 2020 întocmit de reprezentanții Primăriei Tătărești, r-ul Strășeni, s-a constatat că la construcția zonei orbe, a fântânii de canalizare și a unei secțiuni de perete a casei a fost depășit hotarul, fiind construit parțial pe terenul Vioricăi Josu.

23. Instanța de apel a constatat că, conform planului geometric întocmit de către „Geo Info Sistem” SRL, rezultă că suprafața de 0,0026 ha (echivalentul a 26 m.p.) a fost ocupată de proprietarii imobilului cu numărul cadastral 8038201.0207 din contul imobilului înregistrat cu numărul cadastral xxx.

24. Totodată s-a stabilit că conform Certificatului eliberat de Primăria Tătărești și înregistrat în registrul bunurilor imobile casa de locuit în cauză (*lit. A cu suprafața de 173,6 m²*) a fost construită de Vasile Țârdea în anul 1974, iar conform contractului de donație din 08 august 2013, întocmit de notarul Angelina Lazari, Rodicăi Chiosa ia fost donat terenul pentru construcții, împreună cu construcția aferentă și casa de locuit, cu suprafața de 173,3 m².

25. Din titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Vasile Țârdea rezultă că la momentul eliberării acestuia, la 27 februarie 2007, peretele casei de locuit se afla pe linia hotarului dintre vecini. Ulterior, ar fi fost construită o fântână de evacuare a apelor și turnată o oarbă de protecție pe toată lungimea peretelui fără ca imobilul de bază să fi suferit careva schimbări de hotar.

26. Totodată, din analiza planșei fotografice anexate la dosar rezultă că reclamanta/apelanta Viorica Josu nu deține nici-o construcție (casă de locuit) pe terenul aferent, identificat cu numărul cadastral xxx.

27. Instanța de apel a reiterat motivarea primei instanțe, potrivit căreia s-a reținut că prin planșa fotografică anexată rezultă reclamanta/apelanta Viorica Josu pe terenul său cu nr. cadastral xxx nu are vreo construcție (casă) și nu locuiește acolo, iar pârâtul a relatat că litigiul judiciar a fost inițiat după ce părțile au purtat negocieri privind procurarea terenului în cauză, dar au refuzat să plătească prețul solicitat de reclamantă pe care l-au apreciat ca fiind unul exagerat. Mai mult, Constantin Josu în instanță a recunoscut că fiica sa, Viorica Josu a primit un avans pentru procurarea acestui teren la suma de 4 000 euro, iar în urma celor stabilite au fost respinse cerințele invocate în cererea de chemare în judecată.

28. Totodată, instanța de apel reiterând prevederilor art. 390 alin. (1) Cod civil (redacția anului 2002) și art. 599 alin. (1) Cod civil (redacția după 01.03.2019), a reține că reclamanta/apelant Viorica Josu, obținând dreptul de proprietate asupra bunului imobil în anul 2004, nu a obiectat în vreun fel împotriva acestei construcții. Or, conform Certificatului eliberat de Primăria Tătărești și înregistrat în registrul bunurilor imobile casa de locuit în cauză (*lit. A cu suprafața de 173,6 m²*) a fost construită de Țârdea Vasile în anul 1974, iar conform contractului de donație întocmit pe numele Rodicăi Chiosa în anul 2013, construcția casă de locuit avea suprafața de 173,3 m².

29. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a apreciat ca fiind juste raționamentele primei instanțe, faptul că ulterior ar fi fost construită o fântână de evacuare a apelor și turnată o oarbă de protecție pe toată lungimea peretelui fără ca imobilul de bază să fi suferit careva schimbări de hotar, iar acest fapt nu poate fi un temei de a dispune demolarea construcției de bază până la o distanță de 60 cm de hotar, având în vedere existența acesteia pe o perioadă îndelungată de timp.

30. În plus, instanța de apel a evidențiat că probele anexate nu pot constitui temei de admitere a cerințelor, or după cum s-a stabilit potrivit încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 august 2021 s-a dispus efectuarea unei expertize de către experții Biroul Asociat de Expertiză Judiciară „CEXIN”. Această încheiere nu a fost executată din motivul neachitării plății pentru efectuarea expertizei.

31. Pe de altă parte, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei Rodica Chiosa, precum că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren urma a fi eliberat Elenei Barcari, or ultima a decedat în anul 2003, respectiv, în anul 2007 nu mai putea dobândi drepturi și obligații civile, motiv din care titlul a fost eliberat proprietarului actual, moștenitorului Viorica Josu.

32. Cu referire la argumentele apelantei Rodica Chiosa, precum că titlul de autentificare pe numele Vioricăi Josu a fost semnat de tatăl său, Constantin Josu care era primar la acel moment în s. Tătărești și se afla în conflict de interese, instanța de apel a evidențiat că prima instanță just a reținut, Legea nr. 16 privind conflictul de interese a fost adoptată la 15.02.2008 (publicată în Monitorul Oficial la 30.05.2008) și prin urmare nu poate avea un efect retroactiv asupra faptelor/acțiunilor care au avut loc în anul 2007.

33. Prin urmare, instanța de apel a relevat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea reconvențională, în condițiile în care nu există temei legal de anulare a titlului de autentificare a deținătorului de teren, or în accepțiunea instanței realizarea unui drept nu este realizat gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce privește respectarea sarcinii probațiunii, partea care reclamă încălcarea unui drept prin prisma raționamentului instituit la art. 5 coroborat cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, urmează să demonstreze temeinicia acestuia, iar la caz apelanta Rodica Chiosa nu a realizat pe deplin această sarcină.

34. În final, instanța de apel consideră că cererile de apel nu conțin probe și temeiuri de a fi admise, ori sunt pur declarative și nu pot fi admise în percepția în care au fost declarate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

35. La 05 aprilie 2023, Viorica Josu reprezentată de avocatul Constantin Crețu declară recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicită admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

36. La 10 mai 2023, Constantin Josu reprezentat de avocatul Dorian Pînzaru declară recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicită admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și

emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

ARGUMENTELE RECURSURILOR

37. În motivarea recursului, avocatul Constantin Crețu în interesele Vioricăi Josu, invocă în esență argumente similare celor formulate în cererea de apel. Suplimentar, a reținut că nu este de acord cu decizia instanței de apel și consideră că la adoptarea acesteia s-au aplicat eronat normele de drept material, concluziile acesteia fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii, temei stabilit de prevederile art.432 alin.(2) lit. c) Cod de procedură civilă (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

38. Menționează că, titlul de proprietate este înscris în Registrul bunurilor imobile gestionat de ASP – Cadastru, ceea ce consideră că face irelevantă susținerea instanței de apel potrivit căreia hotarul general al terenului, astfel cum este reprezentat în planul cadastral sau geometric, nu ar corespunde cu posesia de fapt și ar lipsi actul de stabilire a hotarelor, întrucât asemenea aspecte nu au fost constatate în cadrul judecării cauzei civile. Mai mult, evidențiază că titlul de proprietate indică expres liniile hotarului și punctele de delimitare față de terenul intimatei, fiecare latură fiind descrisă distinct.

39. Totodată, relevă că aspectul privind eventuala înstrăinare a lotului este lipsit de relevanță pentru apărarea dreptului pretins încălcat, întrucât nu a intervenit nicio tranzacție de vânzare-cumpărare cu un terț, iar un asemenea act este oricum imposibil de realizat, bunul fiind afectat de un viciu, existența unei fântâni de canalizare aparținând vecinului, care degajă mirosuri insuportabile. Intimata, în calitate de vecin, nu are prerogativa de a interveni în exercițiul dreptului de dispoziție al proprietarului, indiferent de discuțiile anterioare purtate pe acest subiect.

40. La 10 mai 2023, avocatul Dorian Pînzaru în interesele Vioricăi Josu, a depus o cerere de reducere a cuantumului pretențiilor în cadrul examinării recursului, solicitând casarea hotărârilor pronunțate de instanțele inferioare și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă în parte, în sensul obligării intimatei Rodica Chiosa să demoleze construcțiile – fântâna de canalizare și bordura din beton, ce se extind pe terenul cu numărul cadastral 8038201206, proprietatea Vioricăi Josu, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

41. În motivarea cererii, sunt reiterate prevederile art. 56, 60 Cod de procedură civilă. Totodată, se menționează că, în vara anului 2020, pârâta Rodica Chiosa, în calitate de nou proprietar, a executat lucrări de construcție prin care a intrat pe terenul aparținând reclamantei Viorica Josu, edificând o fântână de canalizare (wc)

și o bordură (trotuar) din beton, intervenții pe care reclamanta le califică drept abuzive și nelegale.

42. *Cât privește recursul declarat de Constantin Josu reprezentat de avocatul Dorian Pînzaru*, se invocă caracterul neîntemeiat al deciziei instanței de apel, aceasta fiind pronunțată în baza unor circumstanțe inexacte, contrare realității de fapt. În susținerea poziției sale, recurentul expune aspecte cunoscute privind edificarea construcției lui Vasile Țârdea, situația personală a Elenei Barcari și natura relațiilor dintre aceasta și Vasile Țârdea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

43. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

44. Procedura de admisibilitate a recursurilor declarate împotriva deciziei din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

45. Art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

46. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

47. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la momentul depunerii recursului):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

48. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.”

49. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

(2) Asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurenților și avocaților la 17 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.216, Vol. I).

51. Cererile de recurs au fost depuse la 05 aprilie 2023 și 10 mai 2023. Astfel, că recursurile sunt depuse cu respectarea prevederilor art. 434 Cod de procedură civilă.

52. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

53. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe

care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

55. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în fața Curții de Apel Chișinău și cărora le-a fost dată apreciere în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 Cod de procedură civilă.

58. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

59. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

60. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

61. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO [Golder c. Regatul Unit](#), 1975, §38; [Stanev c. Bulgariei](#) [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se

bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO [Luordo c. Italiei](#), 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO [Levages Prestations Services c. Franței](#), 1996, §45).

62. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO [Botten c. Norvegiei](#), 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO [Helmers c. Suediei](#), 1991, §31, 36).

63. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de Viorica Josu, reprezentată de avocatul Constantin Crețu, precum și de Constantin Josu, reprezentat de avocatul Dorian Pînzaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu